

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 334/09-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. októbra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. J. B., D., zastúpeného advokátom JUDr. M. G., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 v spojení s opravným uznesením z 13. októbra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť RNDr. J. B. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2009 doručená sťažnosť RNDr. J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie

svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 v spojení s opravným uznesením z 13. októbra 2008. Sťažnosť sťažovateľa bola doplnená podaním, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 6. októbra 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ sa žalobou domáhal na Krajskom súde v Žiline (ďalej len „krajský súd“) preskúmania rozhodnutí Ú. B. (ďalej len „služobný úrad“ alebo „žalovaný“) č. 90 232/2006/060277 z 24. novembra 2006 a vedúceho tohto služobného úradu sp. zn. AA/2007/007779 zo 7. februára 2007, ktorým žalovaný skončil so sťažovateľom štátno-zamestnanecký pomer k 24. novembru 2006.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 21 S/92/2007 z 27. novembra 2007 žalobe sťažovateľa vyhovel a zrušil citované rozhodnutia a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Dňa 25. januára 2008 krajský súd vydal opravné uznesenie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 na základe odvolania žalovaného rozhodol tak, že rozsudok krajského súdu č. k. 21 S/92/2007-66 z 27. novembra 2007 v spojení s opravným uznesením z 25. januára 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 24. septembra 2008 sťažovateľ doručil najvyššiemu súdu „*návrh na opravu uznesenia*“ zo 17. júla 2008.

Dňa 13. októbra 2008 najvyšší súd vydal opravné uznesenie.

Proti rozhodnutiam najvyššieho súdu podal 12. decembra 2008 sťažovateľ dovolanie.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Sdo 54/2009 zo 6. augusta 2009 dovolacie konanie zastavil podľa prvej vety § 104 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku z dôvodu, že *„nepripustnosť dovolania je prekážkou ďalšieho konania v tejto veci pre Najvyšším súdom v inštančnom postupe...“*.

Sťažovateľ prevzal citované uznesenie najvyššieho súdu 14. augusta 2009 a od tohto dňa *„po vyčerpaní všetkých možností“* odvíja aj splnenie zákonnej lehoty na podanie sťažnosti ústavnému súdu.

Sťažovateľ v sťažnosti namieta nezákonnosť postupu najvyššieho súdu v odvolacom konaní, pretože *«počas tohto konania NS SR vystupoval ako odvolací súd, ale konaním o právoplatnom rozsudku si osvojil kompetencie dovolacieho súdu, čím porušil čl. 143 ods. 2 ústavy. Tým že konal o právoplatnom rozsudku porušil princíp právnej istoty. Rozsudok KS ZA bol vyhlásený a doručený účastníkom. Stal sa právoplatným a vykonateľným. Preto bol a je záväzný a malo sa podľa neho konať. U. ale tak nekonal a celé obdobie ignoroval právoplatný rozsudok. Tým ale došlo jednak k porušeniu OSP, jednak zákona o štátnej službe v spojení so správnym poriadkom. Navyše bol porušený aj čl. 2 ods. 2 Ústavy SR...»*

NS SR ako odvolací súd ale „odvolanie“ voči právoplatnému rozsudku prijal a konal vo veci, hoci podľa nášho názoru tým prekročil svoje právomoci a konal bez opory v ústave ako i OSP.»

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti podrobne rozoberá dôvody, v čom vidí porušenie svojho označeného základného práva podľa ústavy a práva podľa dohovoru najvyšším súdom v odvolacom konaní, ktoré bolo vydané 17. júla 2008 v spojení s jeho opravným uznesením z 13. októbra 2008.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol nálezom takto:

- 1) Základné právo sťažovateľa na spravodlivé konanie bolo porušené.*
- 2) NS SR svojím konaním porušil Ústavu SR a Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd.*

3) *Uznesenia NS SR sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo dna 17. júla 2008 v spojení s opravným uznesením zo dňa 13. októbra 2008 sa zrušuje.*

4) *Sťažovateľovi sa podľa čl. 127 ods. 3 priznáva finančné zadostučinenie a to vo výške 46 300 Eur.*

5) *Sťažovateľ má právo na náhradu trov konania.*“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením

najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 v spojení s opravným uznesením z 13. októbra 2008.

Vychádzajúc z obsahu podaní a príloh ústavný súd konštatuje, že táto sťažnosť napriek tomu, že je sťažovateľ riadne zastúpený právnym zástupcom, nespĺňa náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 3 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania, čo osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

Ústavný súd konštatuje, že i keď z odôvodnenia návrhu na začatie konania čiastočne vyplýva, akej veci sa týka, kto ho podáva a proti komu smeruje, sťažovateľovo podanie neobsahuje však najmä jasný a zrozumiteľný návrh rozhodnutia vo veci samej (petit), ktorého vydania sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom pre rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci.

Návrh na rozhodnutie v citovanej podobe nie je ani vykonateľný (neobsahuje spisovú značku namietaného konania, konkretizáciu a presné označenie základných práv a slobôd podľa ústavy a dohovoru, ktoré mali byť v príslušnom konaní porušené), taktiež dôvody sťažnosti nie sú totožné s petitom.

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších

predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady.

Ústavný súd pripomína, že taký rozsah nedostatkov zákonom predpísaných náležitostí, aký vyplýva z podaní sťažovateľa, nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa z uvedených dôvodov odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Z odôvodnenia a bodu 3 petitu sťažnosti navyše vyplýva, že sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 v spojení s jeho opravným uznesením z 13. októbra 2008, ktoré žiada sťažovateľ zrušiť.

Ústavný súd k tomu uvádza, že jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde) (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03, IV. ÚS 338/08).

Ústavný súd zistil, že namietané uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 nadobudlo právoplatnosť ešte 27. augusta 2008 a bolo doručené sťažovateľovi 26. augusta 2008 a jeho právnomu zástupcovi 27. augusta 2008 a opravné uznesenie z 13. októbra 2008 nadobudlo právoplatnosť 18. novembra 2008, keď bolo doručené aj právnomu zástupcovi sťažovateľa. Od uvedeného dátumu sťažovateľovi začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv a slobôd ústavnému súdu. Jeho sťažnosť však bola doručená ústavnému súdu až 29. septembra 2009.

Ústavný súd v súvislosti s lehotou na podanie sťažnosti, ktorú sťažovateľ odvíja od doručenia rozhodnutia najvyššieho súdu, ktorým zastavil dovolacie konanie (prevzal ho ako uvádza 14. augusta 2009), zdôrazňuje, že pri posudzovaní otázky dodržania lehoty na podanie sťažnosti musí vychádzať z doslovného znenia zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na dátumy doručenia a nadobudnutia právoplatnosti napadnutých rozhodnutí a dátum doručenia sťažnosti (29. septembra 2009) ústavný súd konštatuje, že sťažnosť bola podaná zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. V nijakom prípade sa nemožno stotožniť s názorom sťažovateľa o včasnosti podania sťažnosti, ktorý plynutie zákonnej lehoty odvíja až od doručenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Sdo 54/2009 zo 6. augusta 2009, navyše ak toto uznesenie ani nie je predmetom jeho sťažnosti na ústavnom súde.

Vychádzajúc z toho ústavný súd považuje sťažnosť proti uzneseniam najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 59/2008 zo 17. júla 2008 a 13. októbra 2008, ktoré žiadal sťažovateľ zrušiť, aj za podanú oneskorene.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. októbra 2009